

« Un de cada cinc »

Campanya del Consell d'Europa Presentació Lleida Nord- Val d'Aran

Imma Caubet

Pediatra.Espitau Val d'Aran

Desembre 2012.

Conselh Generau d'Aran . Vielha

- Que podem fer **els sanitaris** per millorar la detecció i prevenció de l'abús sexual i altres maltractaments?
- Que oferim des dels nostres **serveis de salut** i que demanem als altres?

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
.Vielha

Violència sexual infantil

- És aquella situació en la qual un nen o adolescent participa en activitats sexuals , que no comprèn o per les quals no està preparat d'acord amb el seu desenvolupament i que, per tant, no pot donar el seu consentiment.

Violència sexual infantil

- TOTS els actes en els quals un infant es utilitza sexualment en benefici d'un adult que el coacciona.
- Hi ha sempre una situació de superioritat física o psíquica
- Abús, agressió exhibicionisme, explotació sexual infantil

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Tots els abusos sexuals són iguals?

■ Segons l'acte

- Absència de contacte
 - Pornografia
 - Voyeurisme
 - Seduir menor per Internet
- Contacte sense penetració
 - Tocaments
 - Masturbació
- Penetració
 - Anal
 - Vaginal
 - oral

Segons la forma de presentació

Agudes:

Amb violència , amenaçes, intimidació, per desconeguts, esporàdiques i úniques

Cròniques:

Repetitives, mantingudes, consentides i silenciades

A l'àmbit familiar.

Diagnòstic més difícil

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Reflexions a partir d'una imatge

- Magnitud del problema
- Dolor, solitud, sofriment , aïllament
- A llarg plaç
 - Risc de revictimització adulta
 - Vulnerabilitat i dependència en noies
 - En els nois, permeabilitat a ideologies violentes i abusives
- Campanya: Prevenció, sensibilització, informació

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
. Vielha

Els nens :

- Sòn les víctimes invisibles
- Pateixen en silenci
- Minimitzen les capacitats de sentir i patir

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Trista realitat amagada
Problema greu i silenciàt

Diagnòstic a l'àmbit de salut

- Detecció de situació de risc
- Sospita diagnòstica:
 - indicadors detectats però no es pot confirmar la certesa de maltractament
- Certesa diagnòstica:
 - Hi han indicadors evidents de maltractament
- Urgències, atenció primària, ingrés a Espitau

Indicadors diagnòstics

- Indicadors conductuals
- Indicadors físics
- Indicadors de l'esfera sexual

(Echebúrua y Guerricaechevarría , 2009, modificat)

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
. Vielha

Indicadors conductuals

- Pèrdua de gana
- Plors freqüents, sobretot en situacions afectives o eròtiques
- Pors sobtades o fòbies: a la foscor , a un examen mèdic, als homes, al pare o a la mare, a un membre de la família , ales vacances
- Canvis notoris en la personalitat i en la conducta
- Problemes escolars o rebuig a l'escòla
- Resistència insistent i contínua a banyar-se i/ o despullar-se
- Agressivitat, fugues o accions delictives
- Autolesions, idees o intents suïcides
- Aïllament o rebuig de relacions socials
- Desconfiança, tendència al secretisme
- Fantasies o conductes regressives
- Abús de drogues i alcohol

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012

.Vielha

Indicadors físics

- Dificultat per caminar o seure
- Inflor o picor a la zona genital
- Dolor, cops , cremades o ferides a la zona genital o anal
- Semen a la boca , als genitals o a la roba
- MTS en genitals , anus , boca o ulls
- Embaràs adolescent
- Roba interior trencada o tacada de sang
- Enuresi o encopresi
- Malsons

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
.Vielha

Indicadors en l'esfera sexual

- Comportament seductor manifest
- Conductes precoçes o coneixements sexuals inadequats a la seva edat
- Masturbació compulsiva
- Interés exagerat pel comportament sexual dels adults
- Agressió sexual d'un menor cap a altres menors
- Promiscuïtat, prostitució
- Rebuig a la sexualitat
- Rebuig extraordinari a tractar temes de contingut sexual

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
. Vielha

Conseqüències

- La gravetat de les seqüeles depèn de diferents variables
 - Relació de la víctima amb la persona agressora
 - De les característiques de l'acte abusiu
 - Del context familiar de la víctima
 - Si hi ha o no suport familiar després de la revelació i de les conseqüències derivades de la revelació
 - De les habilitats pròpies del menor per afrontar situacions adverses

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Conseqüències

- Pel que fa a l'edat:
 - Nens petits: mostren estratègies de **negació i dissociació**
 - Infants més grans: sentiments de **culpa i vergonya**
 - Adolescents: l'abús presenta gravetat especial, ja que pren consciència de l'abus i són freqüents **conductes autodestructives** , **fugir de casa**, **drogodependències**, **suïcidi** , **conductes delictives**

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
. Vielha

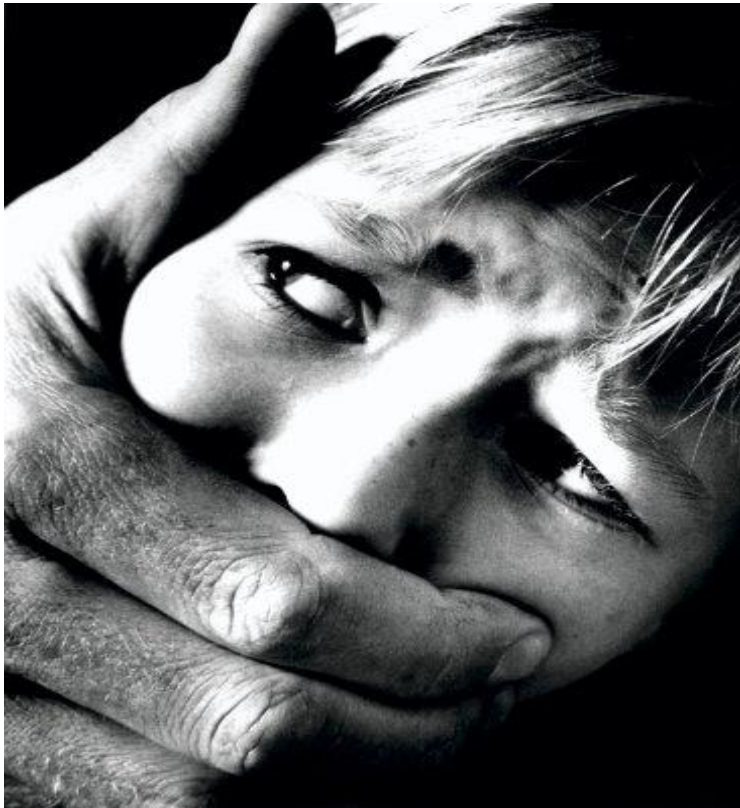
Mites sobre l'abús sexual

- Es considera abús sexual quan hi ha violació o penetració
- Es poc freqüent o no existeix

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Mites sobre l'abús sexual

- Els agressors són malalts mentals
- Són fàcils de detectar

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
. Vielha

Mites sobre l'abús sexual

- Els nens menteixen quan s'nyales que són víctimes d'abús sexual
- L'abús es provocat per la víctima

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
. Vielha

Mites sobre l'abús sexual

- L'abús es fa en llocs solitaris i a fosques
- Són nens i nenes grans o adolescents

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Com podem prevenir?

- Es responsabilitat de tota la comunitat
- Professionals de la salut, treballadors socials, educació i cossos de seguretat, poden desenvolupar estratègies preventives, però.....
- Pares i mares , com a principals educadors , han de ser els primers protagonistes en la prevenció

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
. Vielha

Com podem prevenir?

- Programes preventius dirigits a nenes i nenes per dotar-los de les eines i habilitats necessàries per reaccionar , per poder comunicar o demanar ajuda
 - Identificar senyals d'alarma
 - Discriminar entre diverses conductes: bones, dolentes
 - Potenciar el dret a rebutjar contactes no desitjats
 - Fomentar la cerca d'ajuda
 - Evitar el compromís de guardar secrets
 - Fomentar autoestima

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
. Vielha

**LOS SECRETOS
BUENOS LES HACEN
FELICES. LOS SECRETOS
MALOS NO.**

Enseñe a su hijo "La regla de Kiko"
www.laregladekiko.org

www.laregladekiko.org

I si ha estat víctima , que fem?

- Creure els infants
- Escoltar-los
- Fer-los sentir orgullosos d'haver-ho explicat
- Fer-los sentir que no són culpables
- Trasmetre el nostre afecte i acompanyament en tot moment

- **i... Notificació :**
 - Urgent: -72 hores, exploració conjunta metge/forense
 - No urgent: derivació a unitats especialitzades d'abús

Campanya "Un de cada
cinc". Desembre 2012
. Vielha

EI BON TRACTE!

- Les experiències de bons tractes als infants , modulen i organitzen les estructures cerebrals , de tal manera que garantitzen un desenvolupament mental sa i una personalitat afectuosa, altruïsta i solidària

■ J. Baraudy

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
. Vielha

EI BON TRACTE!

- En la primera infància: importància del bon vincle , d'unes bones relacions afectives, moments de tendresa

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
. Vielha

EI BON TRACTE!

- La millor manera d'ajudar a un nen es ajudar als pares.
- La millor manera d'ajudar a les famílies , es ajudar als professionals
 - Dr. F. Domingo
- « Guia pràctica del buen trato al niño » J. Garcia. V. Martinez. 2012

Campanya "Un de cada cinc". Desembre 2012
.Vielha

Nosaltres també
diem: NO

**Moltes gràcies per la vostra atenció.
Us esperem al seminari de formació**

Com a empresa "militar" de
cinc". Desembre 2012

. Vielha